

SPIS TREŚCI

1. Uwarunkowania prawne i etyczne opieki pielęgniarskiej świadczonej chorym leczonym chirurgicznie – Kazimiera Zahradniczek	1
1.1. Prawa pacjenta	1
1.1.1. Wprowadzenie	1
1.1.2. Prawa pacjenta w ustawodawstwie polskim	3
1.1.3. Prawa pacjenta w Europie na podstawie Deklaracji Promocji Praw Pacjenta Światowej Organizacji Zdrowia	8
1.2. Uwarunkowania prawne praktyki pielęgniarskiej	13
1.3. Uwarunkowania etyczne praktyki pielęgniarskiej	21
1.3.1. Wprowadzenie	21
1.3.2. Kodeks etyczny Międzynarodowej Rady Pielęgniarek	23
1.3.3. Kodeks etyki zawodowej polskiej pielęgniarki i położnej	24
1.3.4. Problemy i dylematy etyczne praktyki zawodowej	29
1.3.5. Odpowiedzialność zawodowa i prawna pielęgniarki	31
Pytania sprawdzające	34
Piśmiennictwo	34
2. Założenia opieki pielęgniarskiej świadczonej chorym na oddziałach chirurgicznych – Lucyna Ścisło, Kazimiera Zahradniczek	37
2.1. Wprowadzenie	37
2.2. Filozofia pielęgniarstwa	38
2.3. Teorie i modele pielęgniarstwa	39
2.4. Proces pielęgnowania	40
2.5. Dokumentowanie świadczonej opieki	42
2.6. Dokumentacja pielęgnowania pacjenta	44
Pytania sprawdzające	53
Piśmiennictwo	53
3. Patofizjologiczne podstawy reakcji organizmu na uraz – Mariusz Kózka	55
3.1. Budowa ustroju	55
3.2. Reakcja organizmu na uraz	57
Pytania sprawdzające	61
Piśmiennictwo	61
4. Leczenie krwią i jej składnikami – Maria Kózka	63
4.1. Krew i jej składniki stosowane w leczeniu	63
4.2. Powikłania przetoczenia krwi i jej składników	73

4.3.	Alternatywne metody leczenia krwią	75
4.4.	Prawne regulacje przetaczania krwi i jej składników	76
	Pytania sprawdzające	80
	Piśmiennictwo	80
5.	Rany – Lucyna Ścisło	81
5.1.	Klasyfikacja ran	81
5.2.	Gojenie rany	83
5.3.	Leczenie ran urazowych	86
5.3.1.	Postępowanie w przypadku rany czystej	86
5.3.2.	Postępowanie w przypadku rany zakażonej	87
5.4.	Rany przewlekłe	88
5.5.	Opatrunki	89
5.5.1.	Opatrunki złożone	91
	Pytania sprawdzające	92
	Piśmiennictwo	92
6.	Zakażenia szpitalne w chirurgii – Marta Kowalewska	95
6.1.	Epidemiologia zakażeń szpitalnych	96
6.1.1.	Profilaktyka zakażeń na oddziałach chirurgicznych	98
6.1.2.	Ochrona chorych operowanych przed zakażeniem	99
6.2.	Najczęstsze zakażenia na oddziale chirurgicznym	103
6.2.1.	Ryzyko rozwoju zakażenia u chorego operowanego	106
6.3.	Model opieki pielęgniarskiej zapobiegający zakażeniom	113
	Pytania sprawdzające	115
	Piśmiennictwo	115
7.	Badania diagnostyczne – Antoni Czupryna, Antoni M. Szczepanik, Monika Nardzewska-Szczepanik, Rafał Solecki	117
7.1.	Wstęp	117
7.2.	Badania obrazowe	118
7.3.	Badania ultrasonograficzne	131
7.4.	Badania endoskopowe	137
	Pytania sprawdzające	142
	Piśmiennictwo	143
8.	Elementy fazy przedlaboratoryjnej w wykonywaniu badań analitycznych – Lucyna Ścisło, Maria Kózka	145
8.1.	Wstęp	145
8.2.	Przygotowanie pacjenta do badania krwi oraz czynniki wpływające na wyniki	146
8.3.	Przygotowanie pacjenta do badania oraz pobieranie krwi	148
8.4.	Przechowywanie i transport próbek z krwią	151
	Pytania sprawdzające	152
	Piśmiennictwo	152
9.	Żywienie chorych w chirurgii – Maria Kózka	153
9.1.	Żywienie zdrowego dorosłego człowieka	153
9.2.	Składniki odżywcze i ich znaczenie w żywieniu	155
9.3.	Niedożywienie – przyczyny, rodzaje i następstwa	158
9.4.	Leczenie żywieniowe	160
9.5.	Żywienie dojelitowe	163
9.6.	Żywienie pozajelitowe	165
9.7.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym żywionym dojelitowo	167

9.8.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym żywionym pozajelitowo	169
	Pytania sprawdzające	171
	Piśmiennictwo	171
10.	Okres okołoperacyjny – <i>Elżbieta Walewska</i>	173
10.1.	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowanym i nagłym	174
10.1.1.	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowanym	176
10.1.2.	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym	185
10.2.	Postępowanie po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia	186
10.3.	Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym	191
10.3.1.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym w I dobie zabiegu operacyjnego	192
10.3.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym w kolejnych dniach po zabiegu operacyjnym	197
	Pytania sprawdzające	202
	Piśmiennictwo	203
11.	Opieka nad chorym na oddziałach „chirurgii jednego dnia” – <i>Lucyna Ścisło</i>	205
11.1.	Znaczenie stosowanego leczenia w „chirurgii jednego dnia”	205
11.2.	Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w ramach „chirurgii jednego dnia”	209
11.3.	Postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne z pacjentem po zabiegu operacyjnym w „chirurgii jednego dnia”	210
	Pytania sprawdzające	212
	Piśmiennictwo	212
12.	Opieka nad chorym z urazem	215
12.1.	Opieka nad chorym z urazem czaszkowo-mózgowym – <i>Lucyna Ścisło</i>	215
12.1.1.	Kliniczne podstawy urazów czaszkowo-mózgowych	216
12.1.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym po urazie czaszkowo-mózgowym	223
	Pytania sprawdzające	232
	Piśmiennictwo	232
12.2.	Opieka nad chorym z urazem klatki piersiowej – <i>Marta Kowalewska</i>	234
12.2.1.	Kliniczne podstawy urazów klatki piersiowej	234
12.2.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z urazem klatki piersiowej	237
	Pytania sprawdzające	240
	Piśmiennictwo	240
12.3.	Opieka nad chorym z urazem narządu ruchu – <i>Lucyna Ścisło</i>	241
12.3.1.	Kliniczne podstawy urazów narządu ruchu	241
12.3.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym w opatunku gipsowym	256
12.3.3.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z wyciągiem szkieletowym	261
12.3.4.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z urazem narządu ruchu leczonym metodą operacyjną	264
12.3.5.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym unieruchomionym z powodu leczenia urazu narządu ruchu	270
	Pytania sprawdzające	275
	Piśmiennictwo	276

12.4.	Opieka nad chorym z urazem kręgosłupa i rdzenia kręgowego – <i>Lucyna Ścisło</i>	277
12.4.1.	Kliniczne podstawy urazów kręgosłupa i rdzenia kręgowego	277
12.4.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z urazem kręgosłupa i rdzenia kręgowego	282
	Pytania sprawdzające	286
	Piśmiennictwo	287
12.5.	Opieka nad chorym z chorobą oparzeniową – <i>Marta Kowalewska</i>	288
12.5.1.	Kliniczne podstawy oparzeń	288
12.5.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z chorobą oparzeniową	295
	Pytania sprawdzające	300
	Piśmiennictwo	300
13.	Opieka nad pacjentem z chorobami naczyń tętniczych i żylnych – <i>Mariusz Kózka, Maria Kózka</i>	301
13.1.	Opieka nad pacjentem z wybranymi chorobami naczyń tętniczych	301
13.1.1.	Kliniczne podstawy wybranych chorób naczyń tętniczych	301
13.1.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z chorobami tętnic ..	309
	Pytania sprawdzające	312
	Piśmiennictwo	312
13.2.	Opieka nad pacjentem z wybranymi chorobami naczyń żylnych	314
13.2.1.	Kliniczne podstawy wybranych chorób naczyń żylnych	314
13.2.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z chorobami żył	327
	Pytania sprawdzające	330
	Piśmiennictwo	330
14.	Opieka nad chorym w ostrych stanach chirurgicznych	331
14.1.	Opieka nad chorym z krwawieniem z górnego odcinka przewodu pokarmowego – <i>Elżbieta Walewska</i>	331
14.1.1.	Kliniczne podstawy krwawienia z górnego odcinka przewodu pokarmowego	332
14.1.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z krwawieniem z żołądka i żyłaków przełyku	336
	Pytania sprawdzające	341
	Piśmiennictwo	341
14.2.	Opieka nad chorym z niedrożnością przewodu pokarmowego – <i>Lucyna Ścisło</i>	343
14.2.1.	Kliniczne podstawy niedrożności przewodu pokarmowego	343
14.2.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z niedrożnością mechaniczną jelit	348
	Pytania sprawdzające	355
	Piśmiennictwo	356
14.3.	Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem trzustki – <i>Marta Kowalewska</i> ..	357
14.3.1.	Kliniczne podstawy ostrego zapalenia trzustki	357
14.3.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z ostrym zapaleniem trzustki leczonym zachowawczo i operacyjnie	365
	Pytania sprawdzające	371
	Piśmiennictwo	371
14.4.	Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem wyrostka robaczkowego i z rozlanym zapaleniem otrzewnej – <i>Elżbieta Walewska</i>	372
14.4.1.	Kliniczne podstawy ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego i wybranych powikłań	372

14.4.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z ostrym zapaleniem wyrostka robaczkowego	377
14.4.3.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z naciekiem okołowystkowym	382
14.4.4.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z rozlanym zapaleniem otrzewnej	383
	Pytania sprawdzające	387
	Piśmiennictwo	388
15.	Opieka nad chorym z chorobami układu pokarmowego	389
15.1.	Opieka nad chorym z rakiem przełyku – <i>Elżbieta Walewska</i>	389
15.1.1.	Kliniczne podstawy raka przełyku	390
15.1.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z rakiem przełyku przed zabiegiem udroźnienia przełyku	392
15.1.3.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z rakiem przełyku po endoskopowym protezowaniu przełyku	395
15.1.4.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z założoną gastrostomią	397
	Pytania sprawdzające	400
	Piśmiennictwo	401
15.2.	Opieka nad chorym z chorobami żołądka i dwunastnicy – <i>Lucyna Ścisło</i> ..	402
15.2.1.	Kliniczne podstawy wybranych chorób żołądka i dwunastnicy ..	402
15.2.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z rakiem żołądka	409
15.2.3.	Pacjent po zabiegu operacyjnym (całkowite wycięcie żołądka) ..	412
	Pytania sprawdzające	422
	Piśmiennictwo	422
15.3.	Opieka nad chorym z wybranymi chorobami pęcherzyka żółciowego, dróg żółciowych i wątroby – <i>Lucyna Ścisło</i>	424
15.3.1.	Kliniczne podstawy wybranych chorób pęcherzyka żółciowego, dróg żółciowych i wątroby	424
15.3.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z kamicą pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych	433
15.3.3.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym na raka wątroby	442
15.3.4.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z żółtaczką mechaniczną	447
	Pytania sprawdzające	449
	Piśmiennictwo	450
15.4.	Opieka nad chorym z wybranymi chorobami jelit, odbytnicy i odbytu – <i>Maria Kózka</i>	451
15.4.1.	Kliniczne podstawy wybranych chorób jelit, odbytnicy i odbytu ..	451
15.4.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z przetoką jelitową (stomią)	467
	Pytania sprawdzające	475
	Piśmiennictwo	475
15.5.	Opieka nad chorym z przepukliną brzuszną – <i>Zofia Kłapa</i>	476
15.5.1.	Kliniczne podstawy wybranych przepuklin brzusznych	476
15.5.2.	Model opieki pielęgniarskiej nad chorym z przepukliną pachwinową	481
	Pytania sprawdzające	485
	Piśmiennictwo	485
16.	Opieka nad chorymi z rakiem piersi – <i>Marta Kowalewska</i>	487
16.1.	Kliniczne podstawy raka piersi	487

16.2. Model opieki pielęgniarzkiej nad pacjentką z rakiem piersi po mastektomii z limfadenektomią	504
Pytania sprawdzające	509
Piśmiennictwo	509
17. Opieka nad pacjentem z wybranymi chorobami tarczycy –	
<i>Elżbieta Walewska, Lucyna Ścisło</i>	511
17.1. Kliniczne podstawy wybranych chorób tarczycy	511
17.2. Model opieki pielęgniarzkiej nad chorym z nadczynnością tarczycy	516
Pytania sprawdzające	522
Piśmiennictwo	523
Skorowidz	525